

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Музикознавство та композиція	
Курс	1–4	
Семестр	1–8	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	480 / 16	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Рощенко Олена Георгіївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтвознавства, професор
	Посада	Професор кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Roshchenko_2.pdf elena.roshenko@gmail.com
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Лисичка Олександр Миколайович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	–
	Посада	Викладач кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Lysychka_2022.pdf aleksandrlisichka@icloud.com
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Мізітова Аділя Абдуллівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Професор кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Misitova_2022.pdf adilya.misitowa@gmail.com

Анотація	Історія світової музичної культури є фундаментальною та засадничою дисципліною для підготовки як музикознавців, так і композиторів. Отримані знання та навички є базою для подальшої професійної діяльності.
Мета дисципліни	Вивчити загальні закономірності історичного розвитку світового музичного мистецтва на основі узагальнення конкретизації специфіки індивідуально-композиторських жанрово-стильових художніх концепцій.
Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>ПРН7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.</p> <p>ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, у розвитку суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації</p>

	<p>художнього образу.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві, композиторській творчості та музичній педагогіці.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><i>1 курс</i></p> <p><i>Тема 1. Історія музики як наука</i></p> <p><i>Тема 2. Музика в системі художньо-філософського мислення греко-римської антики</i></p> <p><i>Тема 3. Музична культура середньовіччя</i></p> <p><i>Тема 4. Музична культура Ренесансу</i></p> <p><i>Тема 5. Музична культура XVII століття</i></p> <p><i>Тема 6. Музична культура доби Просвітництва до Віденського класицизму</i></p> <p><i>Тема 7. Музична культура доби Просвітництва (Віденський класицизм)</i></p> <p><i>2 курс</i></p> <p><i>Тема 1. Філософія романтизму і музика</i></p> <p><i>Тема 2. Етапи формування музичного романтизму</i></p> <p><i>Тема 3. Творчість композиторів-романтиків першого покоління</i></p> <p><i>Тема 4. Творчість композиторів-романтиків другого покоління</i></p> <p><i>Тема 5. Композитори-романтики третього покоління</i></p> <p><i>3 курс</i></p> <p><i>Тема 1. Розвиток музичної культури в перші десятиріччя XX століття</i></p> <p><i>Тема 2. Музична культура 30х-40-х років</i></p> <p><i>Тема 3. Музична культура Франції 30х-40-х років</i></p> <p><i>Тема 4. Європейські національні школи</i></p> <p><i>4 курс</i></p> <p><i>Тематичний блок 1. Розвиток музичної культури в перші десятиріччя XX століття (теми 1–3).</i></p> <p><i>Тема 1. Періодизація історії музики XX століття.</i></p> <p><i>Тема 2. Традиційне та новітнє у симфонічному жанрі.</i></p> <p><i>Тема 3. Основні тенденції розвитку музичного театру.</i></p> <p><i>Тематичний блок 2. Музичне мистецтво 1920-х років (теми 4–8).</i></p> <p><i>Тема 4. Композиторські школи та творчі угруповання післявоєнних та 1920-х років.</i></p> <p><i>Тема 5. Пошуки засобів оновлення жанру симфонії.</i></p> <p><i>Тема 6. Основні тенденції розвитку музичного театру.</i></p> <p><i>Тема 7. Розмаїття пошуків у галузі інструментального ансамблю.</i></p>

	<p><i>Тема 8.</i> Відродження доромантичних здобутків у фортепіанній музиці.</p> <p><i>Тематичний блок 3. Загальні напрямки еволюції музичного мистецтва 1930 – 1940 років (теми 9–12).</i></p> <p><i>Тема 9.</i> Художньо-естетичні засади у музичному театрі.</p> <p><i>Тема 10.</i> Кантатно-ораторіальна творчість: тематика та жанрові різновиди.</p> <p><i>Тема 11.</i> Концертно-симфонічні жанри у контексті композиторських стилів.</p> <p><i>Тема 12.</i> Відродження класичних камерно-інструментальних та камерно-вокальних жанрів.</p> <p><i>Тематичний блок 4. Музичне мистецтво другої половини ХХ століття (теми 13–17).</i></p> <p><i>Тема 13.</i> Сильове розмежування в музиці кінця 1940–1960 років та техніки письма.</p> <p><i>Тема 14.</i> Шляхи оновлення канону в жанрі симфонії з кінця 1950-х років.</p> <p><i>Тема 15.</i> Нове життя інструментального концерту.</p> <p><i>Тема 16.</i> Творчі надбання в музичному театрі другої половини ХХ – початку ХХІ століття.</p> <p><i>Тема 17.</i> Інструментальні, вокально-інструментальні та хорові жанри в стильовій панорамі другої половини ХХ століття.</p>
Види занять	Лекційні, семінарські, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою, відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти .
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): усне опитування, письмові роботи, індивідуальні презентації, робота на практичному занятті.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): письмовий екзамен / диференційований залік.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>На першому занятті викладач доводить до відома здобувачів зміст робочої програми навчальної дисципліни із обов'язковою презентацією розподілу нараховуваних балів за темами, видами робіт за темами, кількістю балів та критерії оцінювання за кожним видом роботи.</p>

<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail. На першому занятті з дисципліни викладач обмінюється e-mail зі студентами.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p><i>1 курс</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дідич, Г. С. (2005). <i>Історія західноєвропейської музики</i>. Ч.І. ТОВ “Імекс-ЛТД”. 2. Куколь, Г., Іванова І., & Черкашина М. (1998). <i>Історія опери</i>. Заповіт. <p><i>2 курс</i></p> <p>Рощенко, О. Г. (2006). <i>Діалектика міфологеми і нова міфологія музичного романтизму</i>. [Автореф. дис. д-ра мистецтвознавства, НМАУ].</p> <p><i>3 курс</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Taruskin R. (2005). <i>Oxford History of Western Music</i>. In 6 Vols. Oxford University Press. 2. Гнатів Т. Ф. (1993). <i>Музична культура Франції рубежу ХІХ—ХХ століть</i>. Музична Україна. 3. Куколь, Г., Іванова І., & Черкашина М. (1998). <i>Історія опери</i>. Заповіт. <p><i>4 курс</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Берегова, О. (2020). Діалог культур: образ Іншого в музичному універсумі. Інститут культурології НАМУ. 2. Іванова, І., & Мізітова, А. (1992). Інструментальний концерт 80-х років: деякі тенденції розвитку жанру (на прикладі творів композиторів Харківської школи). <i>Музична Харківщина</i>, 50–61. 3. Мироненко-Міхейшина, О. (2019). Зміст явища акценту в сучасній музиці (на матеріалі творів Вітольда Лютославського). <i>Київське музикознавство: Теоретичні проблеми мистецтвознавства у дзеркалі культурології</i>, 59, 14–31. 4. Мізітова, А. (2016). Перселлівські мотиви опери «Елісса» Рут Цехлін. <i>Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського</i>, 2 (31), 76–90.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історія світової музичної культури», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 30 серпня 2023 року, протокол 1.